

NÉGY KARÁCSONY

Írta: FERENCZ LÁSZLÓ

Szinte hihetetlennek látszik, hogy a negyedik békekarcsonyt ünnepeljük Szegeden. Még az idegeinkben vibrál a háború, a felrobbantott Tiszahíd, a pusztítás szegedi szimbóluma, ugyan már épülön van, de még nincs helyreállítva. A lelkek békéje is csak lassan épül, ugylátszik a háborús évhez legalább öt békeévre van szükség, hogy a sokak behagjedjenek. Ma még frissek az emlékek és helyes ha emlékeznünk kell, hogy a gyógyulási folyamat befutatos legyen.

1944 karácsonyán az ország szívében még dörögtek az ágyúk, a megvert nácihadak és Szálasi gyászviteljei, az ural Magyarországon büntetés szolgáival, nyugat felé menekültek menteni bőrüket, de ugyanakkor Debrecenben, Szegeden, a keleti és déli országrészek hólepte mezőin felállt az új világ harsonása hirdető már a demokratikus, népi Magyarországot ígért.

Létrejött a demokratikus erők összefogása, a Nemzeti Bizottságok, népi kormány, földosztás, megkezdődött a nagy demokratikus átalakulás. Évek múltán egyre inkább kidomborodik ezeknek a forradalmi jellegű lépéseknek a történelmi jelentősége és háttérbe szorulnak azok az apró-cseprő szépségek, amelyek minden ilyen nagyjelentőségű átalakulásnak a szükségszerű velejárói. Az ideiglenes kormány intézkedései nyomán megszűnt Magyarországon a feudális-kapitalista rendszer. Az államhatalom a munkásság, parasztság és a dolgozó értelmiség kezébe került, bár az első időkben, szükségszerűen a fejedelmi uralkodóosztály képviselői is szóhoz jutottak. Hadsereget kellett felállítani, amely kivieszi a részt a felszabadítás nagy műveiből s nem nélkülözhetők a Horthy-hadsereg katonáit sem. Szükség volt minden létezőre a romok eltakarításában is.

1945 karácsonyát az éppen lezajlott választások jegyében ünnepelte az ország. Megkezdődött a romok eltakarítása, a legszükségesebb közlekedési eszközök és gyárak helyreállítása, parasztaink nagy erőfeszítéssel igyekezett biztosítani az ország ellátását. Bebizonyult, hogy a Magyar Kommunista Párt nemcsak az ellenállási harcban járt elől, hanem az újjáépítésben is az ország motora. Míg a munkásság és a földművelő szegényparasztság az újjáépítési feladatokra összpontosította erejét, a főbékólintott, megzavarodott reakció felocsudott kábultságából, működési terepet keresett és talált a demokratikus tábor jobbszárnyán, a Független Kisgazdapártban. Tömegeivel többséget szerzett nek, a választásokon, meghó-

ditotta a vezetőséget és megkezdte a földalatti szervezkedést is a demokrácia ellen. A kormányban ülő emberek segítségével igyekezett magának meghódítani az állam kulcspozícióit, a fegyveres hatalmat s főleg arra törekedett, hogy a közellátás nehézségeit fokozva kihasználva elégedetlenséget szítson a demokráciával szemben. Soha nem tapasztalt hevessebb infláció vette kezdetét, amely nyomorba döntötte a dolgozókat, nyereszkeskedési lehetőséget jelentett a nagytőkének s végső szakaszában már megbenulással fenyegette az egész gazdasági életet. Az MKP felvette minden vonalon a harcot a reakció ellen. Pártunk kezdeményezésére a függetlenségi fronton belül megalkult a baloldali pártok blokkja, a munkástömegek kimentek az utcára és hatalmas megmozdulásaikkal időről-időre visszavetették az előretörő reakciót. A Baloldali Blokk igyekezett visszaszorítani a gazdasági reakciót, megfékezni a feketézőket és úrsorásokat és meg akarta tisztítani az államgépezetet a reakciós tisztviselőktől. Ezek

a lépések nem járhattak teljes sikerrel, de előkészítették a talajt az erőyes leszámolásra.

1946 karácsonyán már fellélegezhettek a dolgozók. A megerősített munkától és nélkülözésektől lesóványodott arcokon felderengett a jövőbe vetett remény biztató mosolya. Három hónappal azelőtt sikerült megállítani az inflációt. Az MKP vezetősége minden kárörvendő, rosszhiszemű lekicsinylés dacára végrehajtotta a gazdasági csodát. Megteremtette a jó pénzt, a forintot. Karácsony után pár hónappal Rákosi elvtárs merészen, de mégis biztos talajon állva, felvetette a tervgazdálkodás gondolatát. Mindenekelőtt azonban le kellett számolni a koalícióba befurakodó reakcióval. Rák László belügyminiszter elvtársunk erőyes kézzel nyúlt bele a darázsészekbe, leplezte a horthysta katonatisztok és diplomaták összeesküvését. Megsemmisült a Kisgazdapárt jobboldali reakciós szárnya.

A reakció új működési terepet keresett, de most már a koalíción kívül. Az egysé-

ges koalíció ezuttal könnyebben elbánt az új fasiszta, Sulyok-féle Szabadságpárttal, amely nyíltan színt vallott a közben egyre támadóbban jelentkező amerikai imperializmus mellett. Szeged szemtanúja volt az újfasiszta reakció fellobbanásának, lelepleződésének és csunya bukásának. A megerősödött demokrácia most már bátran a választási urnákhoz szólította a magyar népet, hogy ítélkezzen ellenségei felett. Szabad választásokat engedélyezett a fasiszta új pártjának, Pfeiffer-férnek is s az eredmény a Magyar Kommunista Párt győzelme lett. Az a párt lett az első az országban, amely három éven keresztül ádáz harcot vívva a demokrácia ellenségeivel, előljárt az ország újjáépítésében. Három év harca és munkája elegendő bizonyítékot nyújtott a magyar népnek, hogy a sokat rágalmozott Magyar Kommunista Párt az igazi barátja, ügyének megbízható és rátermett képviselője.

1947 karácsonyát ünnepeljük. Egy fokkal ismét derűsebbek az arcok, fényeseb-

bek a dolgozók szeméi. A karácsonyfa fényelnél már apróbb ajándékokat vehetünk észre. Ma már a becsületesen dolgozó munkásember gyermekei is örülhetnek a csendesen örülnek velük a szülők is. Nem feledkezünk meg a munkanélküliekről, a közmunkásokról, akiknek gyermekei a karácsonyfaragást még legfeljebb csak a Magyar Demokratikus Nők Szövetségénél, vagy a Nemzeti Segély szeretettel megrendezett ünnepélyein élvezhetik, de nekik is éreznük kell, hogy a következő karácsonyt már az otthon kedves családi körében ünnepelhetik. Mert az 1947-es karácsonyfák fényei már biztatóan világítanak a jövő évre. A legnagyobb politikai akadályokat már eltakarítottuk az útból, most a gazdasági reakció léptetése van a soron. Álléptük a nagy választóvonalat, amelyen túl a népi demokrácia van. A hatalom most már — a Pfeiffer-párt megszűnése után — véglegesen a nép, a dolgozók, a munkások, parasztok és haladó értelmiség kezében van. Gazdasági téren is már jelentős haladást tettünk. A nagytőkének a bányászokban és nehéziparban visszaszorultak és a társadalmi szektor tulsúlyba jutott. A könnyűiparban még sok van a többségben, de a fejlődés itt sem állhat meg. Ki fogjuk szorítani a gazdasági életből is a nép ellenségét. Ugyanakkor tágabb lehetőségek nyílnak a kisipar, a kiskereskedelem és a szövetkezetek fejlődése előtt is.

A mai karácsony az építőmunka, a hároméves terv jegyében van. A 3 év óta tartó aszály megnehezítette, de megakadályozni nem tudta a Terv teljesítését. Mint a vetés, kezdenek kibujni a földből az új gyárak, a jövődől jólét alapja. Miközben még harcolunk a reakcióval, amely szabotál és sármes textiltrendelekekkel lepi meg a dolgozókat, már rakjuk az új gazdasági épület falait, amelyek között igazi otthonra talál végre a magyar nép.

Erőfeszítéseinknek elismeréssel adózik az egész haladó világ. Egymásután nyújtja felénk kezét Jugoszlávia, Románia, Bulgária, Csehszlovákia és Lengyelország. Békés jóviszony szomszédainkkal s szorgos építőmunka idehaza, ez jellemzi a mi mai ünnepünket. Négy karácsony és három, harcban, munkában eltelt év után eljutottunk odáig, hogy néhány napra elfelejthetjük a mindennapi gondokat és abban a kellemes reményben ringathatjuk magunkat, hogy szomszédainkkal együtt a békét védve és országunkat tovább építve, elérjük az ötödik karácsonyt, amely igazán a béke ünnepe lesz.

A Magyar Kommunista Párt karácsonyi üdvözléte Szeged dolgozóihoz

Elvtársak! Negyedszer ünnepeljük felszabadulásunk óta karácsony ünnepét. A négy karácsony között eltelt idő alatt a Magyar Kommunista Párt vezetése mellett erősödött meg ifjú demokráciánk. A nép érdekében végzett szívós munkánkkal érdemeltük ki a dolgozók bizalmát. Politikai és gazdasági sikereink megbecsülté tették bennünket más demokratikus népek előtt is. Jelentős helyet kaptunk a világ békéjének őrzői sorában. Megérdemeltünk ünnepelhetjük a Szeretet és Béke ünnepét. A kerületi, városi, tanyai és falusi pártszervezetek kommunistaiknak és minden dolgozónak kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván.

Nagy szegedi Végrehajtó Bizottsága

Révai József elvtárs üdvözléte Szeged dolgozóinak

A Délmagyarországon keresztül — amelyhez különös belső kapcsolatok fűznek, hiszen egyike voltam a felszabadulás után a Délmagyarország megalapítóinak — küldök Szeged dolgozóinak, minden elvtársamnak meleg üdvözléteket és jó ünnepi kívánságokat. Remélem, ahogyan a felszabadulás utáni harmadik karácsonyt a magyar nép teljesebb és lélekben egészségesebb, boldogabb erővel és jólléttel hárította le a megerősödve ünnepelt, ugyanúgy a magyar demokrácia ezután következő karácsonyát is a béke, a nyugodt fejlődés és az egyre szilárdabb nemzeti egység jegyében fogja ünnepelni.

Csak az emberi testvériség hozhat megbékélést

XII. Pius karácsonyi üzenete

A vatikáni rádió szerdán délután közvetítette XII. Pius pápának karácsonyi üzenetét.

A pápa beszédének bevezetőjében hangoztatta, hogy a karácsony hagyományos ünnepén sem akarja szem elől tévesztetni az európai helyzet súlyosságát. Titáni harcra van szükség a gyűlölet, a romlás, a széthúzás szellemé ellen, amely elfalasztja az embert az embertől. Mind-

azokat, akik hajlandók erre az ellenállásra — a jóakaratu embereket — hatalmas testvéri közösségbe kell tömöríteni, amelynek megalakítására már a betlehemi üzenet hívta fel az emberiséget.

A továbbiakban megemlékezett a nagyhatalmak londoni értekezletéről és hangoztatta: Csak az emberi testvériség győzelme gyógyíthatja meg a világot és hozhatja meg a megbékélést.

Jannárban államoslik a nagybankokat

Vas Zoltán elvtárs a Szabadságnak adott nyilatkozatában elmondja, hogy az Állami bankok intéző bizottsága elhatározta, hogy január 1-én minden első kúrába tartozó pénzintézetet államosítanak. Megtették az intézkedéseket, hogy a bankok vagyonukat ne tüntethessék el.

Varga István megbüntetését követelik

A csepeli Weisz Mannfréd-gyár összbizalmi értekezlete elhatározta, hogy a görög szabadságharcosok támogatására a gyár dolgozói három hónapig minden második héten keresetük egy százalékáról lemondanak. Az értekezlet másik határozatában tudomásul vette Varga Istvánnak, az Anyag- és Árhivatal volt vezetőjének lemondását. Ez rámutat arra, hogy Varga textiltrendeleztével többmillió forintot kárt okozott a dolgozó nép széles rétegeinek. Ezért a Weisz Mannfréd-gyári munkások követelik Varga István szigorú felelősségre vonását és a munkabíró elé való állítását.